

י"ג באב, התש"פ
3 באוגוסט, 2020
מספר תלונה: 255/20

לכבוד
עו"ד פנחס (פיני) פישלר
fishler1@zahav.net.il: ל"א: דוא"ר

שלום רב,

הנדון: תלונתך מיום 02.06.2020

עיקרי תלונתך –

1. תלונתך שבנדון נוגעת לפרשה חמורה, בעניין התנהלותם של שוטרים, לרבות תובעים משטרתיים, ביחידת לה"ב 433 במשטרת ישראל (להלן: "להב"), אשר לטענתך מגיעה כדי הפיקוד הבכיר ביותר ביחידה, וכוללת, לדברך, שקר, תיאום גרסאות, חיפוי, טיוח, שיבוש מהלכי חקירה ומשפט, שימוש לרעה במשרה, הפרת אמונים ועוד (להלן: "הפרשה").
2. חקירת הפרשה נפתחה במחלקה לחקירות שוטרים בפרקליטות המדינה (להלן: "מח"ש") בעקבות תלונת מרשך, אך שם הוחלט לסגור את התיק הפלילי ולהעביר את הטיפול בפרשה למחלקת המשמעת במשטרה.
3. לתלונתך צירפת ערר שהגשת בשם מרשך, בו טענת נגד סגירת תיק החקירה (להלן: "הערר"). לדברך, הערר התקבל והתיק נפתח שוב לחקירה, אך לאחרונה הוחלט במח"ש לגנוז את התיק בשנית. בעקבות כך הגשת ערר נוסף.
4. במסגרת הערר טענת, כי בניגוד לאמור בהחלטת מח"ש, בה יוחס למרשך היעדר שיתוף פעולה בקידום החקירה, דווקא ההפך הוא הנכון, וחקירת מח"ש לא מוצתה בשל היעדר מוטיבציה מצד חוקר מח"ש בתיק, אשר לטענתך לא טרח לאתר ולזמן עדים רלוונטיים. עוד טענת במסגרת הערר, כי לא קיבלת את מלוא חומר החקירה הרלוונטי לצורך הגשת הערר.

5. לתלונתך צירפת מסמכים רבים, ביניהם תיאור כרונולוגי של הפרשה, אשר נכתב בידי מרשך, וכן הודעותיו של מרשך במח"ש מיום 23.1.2018 ומיום 24.3.2019. מאלה עולות טענותיו של מרשך להשתלשלות העניינים, שתמציתה יובא להלן:

א. בחודש ינואר 2015 נעצרו שני תושבי האזור בחשד לגניבת רכב, במסגרת פעילות יזומה של יחידת אתג"ר, המהווה חלק מיחידת לה"ב 433 (להלן: "אתג"ר"). מפקד הפעילות היה קצין, אשר יכונה להלן ש"מ, התצפיתן היה שוטר, אשר יכונה להלן י"ש, ומרשך השתתף אף הוא בפעילות. בהודעותיו במח"ש פירט מרשך שמות משתתפים נוספים בפעילות: יבגני קוזמיצקי ודוד סבח.

ב. לדברי מרשך, הוא בתפקידו באתג"ר שירת בצוות תחת ש"מ, וזכה ממנו להערכה גבוהה עד לאותו אירוע.

ג. בשלב כלשהו במהלך הפעילות שהובילה לתפיסת החשודים, אבד עמם קשר עין.

ד. כשעתיים לאחר מכן, התכנסו יחד השוטרים המעורבים בפעילות במועדון היחידה המשטרתית, לצורך כתיבת דוחות פעולה על האירוע. באופן חריג, הצטרף למועדון גם מפקד יחידת אתג"ר, תנ"צ אלי מקמל (להלן: "מקמל"), ושיבח את י"ש, שזיהה את כלי הרכב הגנובים.

ה. בעת כתיבת הדוחות שמע מרשך את ש"מ מנחה את י"ש לציין בדוח הפעולה, כי היה לי"ש קשר עין רציף עם החשודים עד למעצרים. על אף ניסיונותיו של י"ש להציע נוסח שונה, התעקש ש"מ כי כך ייכתב, ובסופו של דבר ציין זאת י"ש בדוח הפעולה שכתב. זאת, על אף שהן ש"מ והן י"ש ידעו היטב, כמו מרשך עצמו, כי מדובר בשקר מכוון.

ו. לדברי מרשך בהודעתו במח"ש, הוא שתק באותה העת, כי ממילא היה בטוח באשמתם של גנבי הרכב.

ז. בחודש יוני 2015, במהלך הכנת התיק לקראת דיון הוכחות בבית המשפט, נפגש מרשך עם התובע שטיפל בתיק, עו"ד ליאור שביט (להלן: "שביט"), שם הבין כי ידוע לשביט, שתנאי השטח באירוע הגניבה לא אפשרו קשר עין רציף עם החשודים עד למעצרים, ואף ראה זאת בעצמו בסיור שערך עם ש"מ למקום האירוע.

- ח. מרשך הבין משביט, כי ש"מ לא הודה במהלך הסיוור, בכך שהנחה את י"ש לרשום דבר שקר, ובכך למעשה "הפליל" את י"ש לבדו, ובאתג"ר התפלאו בזמנו על התנערותו של ש"מ מהעניין.
- ט. עם זאת, מרשך בפגישתו עם שביט התייחס רק לחלקו שלו באירוע, אולם הביע הסתייגות מש"מ, כך שניתן היה להבין ממרשך, שי"ש לא פעל על דעת עצמו. בדיעבד הביע מרשך צער על כך שלא נקט בשום צעד בזמנו, על אף שידע כי י"ש אינו האשם היחיד.
- י. כעבור יום או יומיים שמע מרשך, כי התקיים דיון בהשתתפותם של ראש להב, ניצב רוני ריטמן (להלן: "ריטמן"), וכן האחראי על התביעות, מפקד יחידת אתג"ר ושביט, אשר במסגרתו זומנו גם שוטרים מעורבים והושמעו הקלטות מרשת הקשר מיום האירוע, ובעקבותיו התקבלו החלטות בתיק, אשר הביאו ככל הנראה לחזרה מכתב אישום בתיק ולשחרור העצורים.
- יא. בעקבות זאת, החליט ריטמן לחזור בו מן הכוונה להוציא את י"ש לקורס קצינים, ובכך חסם את קידומו במשטרה. מאוחר יותר, בעקבות אירוע משמעותי שולי, הושעה י"ש מפעילות מבצעית, והדבר הביא למעשה להתפטרותו משירות במשטרה.
- יב. בסמוך להתפטרותו של י"ש, התקיימה שיחה במפלג, בה נאמר כי אין לדבר על הנושא או לתחקר אותו, משום שהוא נמצא בחקירת מח"ש. לאחר מכן הושתק הנושא, וכשהובן שלא מתקיימת חקירת מח"ש, נרגע הנושא ולא הוזכר מאז.
- יג. מרשך הדגיש, כי ככל הידוע לו, מעולם לא התקיים כל תחקיר פנימי ולא ננקטו צעדים משמעותיים נגד המעורבים בדבר.
- יד. מאז האירוע התייחס ש"מ למרשך בחשדנות, מבלי שדבר האירוע הוזכר מפורשות, כאשר ברקע הדברים, שוטרי אתג"ר מצויים תחת הרושם שמתנהלת חקירת מח"ש והם אמורים להיות מזומנים כל יום. אולם, חקירת מח"ש בוששה לבוא, ודומה שהתפטרותו של י"ש השכיחה את האירוע.

טו. לדברי מרשך, הוא סיפר את העניין למפקדים ביחידה, כדי שיתייחסו בערבון מוגבל לדברים שליליים שש"מ עשוי לומר עליו. בחודש נובמבר 2016 חשף מרשך את הסיפור בפני ראש מחלקת מבצעים ביחידה, רפ"ק אבידור ניומן (להלן: "ניומן"), משזה נכנס לתפקידו. כעבור חודש סיפר מרשך את המפורט לעיל גם למפקד אתג"ר הנכנס, נצ"מ חנן אדרי (להלן: "אדרי"), ולראש מפלג מבצעים הנכנס, סנ"צ אבי סיקסיק (להלן: "סיקסיק").

טז. במהלך החודשים ינואר ופברואר 2017, נמסר למרשך משוטר בשם דרור טובול (להלן: "טובול"), כי לו ולשוטר אחר בשם נאור אלנקרי (להלן: "אלנקרי") קרה מקרה עם ש"מ, "כמו שקרה לי"ש", ומאוחר יותר שמע מרשך על המקרה מפי אלנקרי עצמו. לפי מה שסופר למרשך, נתן ש"מ לטובול ולאנקרי הנחיה מבצעית, שבדיעבד התגלתה כבעייתית, ובתחקיר האירוע התכחש לחלוטין להנחייתו האמורה. כעבור מספר ימים, בעימות שהתקיים בפני ניומן, התגלה השקר. לאחר מכן כתב ש"מ חוות דעת שלילית בנוגע להמשך שירותו של אלנקרי במשטרה, וניומן, שהבין את המצב הבעייתי, ביטל את חוות הדעת, ותחתיה נתן לאלנקרי חוות דעת חיובית – דבר שלטענת מרשך, מוכיח את ניסיונו של ש"מ לעשות שימוש לרעה בכוחו. בשלב זה, לטענת מרשך, כל פיקוד היחידה כבר היה מודע לאירוע משנת 2015, ולכך שמדובר בדפוס פעולה קבוע מצד ש"מ, של רמיה, זיוף ו"הפלת" פקודים. לדברי מרשך, לאחר שש"מ עזב את יחידת אתג"ר, גם נושא זה לא דובר עוד.

יז. פיקוד היחידה לא נקט צעדים משמעותיים נגד ש"מ, והלה הועבר במהלך החודשים מרץ-אפריל 2017 לתפקיד מודיעיני ביאחב"ל, מבלי שהדבר הוצג רשמית כהדחה. בדיעבד התברר למרשך משיחה עם אדרי, מפקד אתג"ר, כי האחרון הביא לעזיבתו של ש"מ את היחידה.

יח. בתפקידו החדש הוצב ש"מ תחת סנ"צ רוני חכמון (להלן: "חכמון"), וזאת בתיווכו של ניומן, שהיה חברו ופקודו של חכמון עד מספר חודשים לפני כן. חכמון ידע אודות נסיבות עזיבתו של ש"מ את יחידת אתג"ר, ולמרות זאת מונה ש"מ לתפקיד רגיש ביותר.

יט. במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2017 התקיים ראיון למרשך במסגרת הליך מיון במכרז לתפקיד מודיעיני, שאליו הגיש מועמדותו. הראיון עבר בהצלחה, אולם

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

הליך המיון נפסק לפתע, ולהשערת מרשך הדבר נעשה בהתערבות חכמון, בכדי שלא ייחשפו נסיבות הגעתו של ש"מ ליאחב"ל. בין היתר, לטענת מרשך, ניסו לטפול עליו חשדות לביצוע עבירות של הטרדה מינית.

כ. בעקבות זאת, החליט מרשך שלא לשתוק עוד, ולספר את כל האמת. הוא פנה לכמה קצינים, והם פעלו בשמו למטרת חידוש הליך המיון, וההליך התחדש.

כא. במסגרת הליך המיון שהתחדש, בחודש ספטמבר 2017, התקיימה ועדה בראשות ראש יאחב"ל דאז, ניצב יגאל בן שלום (להלן: "בן שלום"), במהלכה נשאל מרשך לפתע אודות עניינו של ש"מ. בהזדמנות זו סיפר מרשך לבן שלום בקצרה, על דבר השקר שהורה ש"מ לרשום בדוח פעולה, ואת השתלשלות העניינים. לדברי מרשך, שאל אותו בן שלום מניין הוא יודע זאת, ומרשך השיב כי הוא היה במקום האירוע, וראה ושמע את הדברים. מרשך חשף באותה הזדמנות גם את עניין אלנקרי.

כב. בסופו של דבר, נמסר למרשך כי לא התקבל לתפקיד, מבלי שניתן לו הסבר. מרשך הביע בפני מספר קצינים את אכזבתו, את השערתו כי מדובר בשחיתות, ואת כוונתו להתלונן על כך.

כג. ביום 25.9.2017 העביר מרשך מכתב תלונה בנושא לקצינת הביטחון של להב, וזו מסרה לו למחרת, כי הראתה את המכתב לריטמן, ולאחר שהאחרון החליט למנות קצין בודק לנושא, העבירה קצינת הביטחון את המכתב ללשכת אגף חקירות ומודיעין. בדיעבד נוכח מרשך לדעת, כי בתחילת חודש אוקטובר 2017 החומר הועבר לבדיקת מח"ש. מאוחר יותר, שלח מרשך את המכתב האמור ל"מפכ"ל-נט" (פנייה ישירה ללשכת מפכ"ל המשטרה).

ביום 23.12.2017, בהעדר מענה למכתב, שלח מרשך דוא"ל למח"ש עם תמצית הסיפור, מבלי לדעת שהחומר כבר נשלח למח"ש קודם לכן. לדברי מרשך, הוא פנה למח"ש לאחר שראה, כי טענותיו לא זוכות להתייחסות בתוך המשטרה.

כד. במהלך חודש ינואר 2018 התבקש מרשך להגיע למח"ש ולהגיש תלונה, ועל אף קשיים בהשגת אישור ממפקדיו להגעה למח"ש, הגיע כמבוקש והגיש תלונה.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

כה. בחודש פברואר 2018, במהלך טקס בו קיבל מרשך דרגה, אמר לו ראש המפלג מול כל בלשי היחידה, בין היתר: "אני מקווה שתלמד לדעת להבחין בין עיקר וטפל", דבר שהתפרש אצל מרשך כסוג של הטרדת עד או ניסיון לשיבוש חקירה.

כו. בראיון אצל מפקד היחידה שהתקיים לאחר מכן, הציע האחרון למרשך לעזוב את מפלג מבצעים, לאחר שראה בו כמי שהביע חוסר אמון במפלג, ולעבור למפלג מודיעין. מאז, לדברי מרשך, הוא לא שובץ עוד למשימות מבצעיות, רק מפני שהעז להתלונן במח"ש. בסופו של דבר, עבר למפלג מודיעין ונפגעו מעמדו ותנאי העסקתו.

כז. לטענת מרשך, הוא נפגע רק משום ש"הלשין" על ש"מ, והוא מצר שלא עשה זאת קודם לכן, ועל כך שקצינים בכירים, עד ראש להב, "החליקו" את הנושא, כדבריו. מרשך הוסיף והלין נגד המשך העסקתו של ש"מ בתפקיד רגיש, לאחר שהתגלה דפוס פעולה חוזר מצדו של זיוף ומרמה.

כח. מרשך הלין על כך, שחקירת מח"ש נגד ש"מ ונגד הקצינים שלדבריו השתיקו את הנושא, ואף ניסו לשבש את החקירה ולהטות מכרז – הופסקה בסופו של דבר, והועברה לטיפול משמעותי, כפי שנמסר בהחלטת מח"ש מיום 3.12.2018, על אף שלדבריו, הנושא אינו מתאים ליכולותיה ולסמכויותיה של מחלקת משמעת במשטרה.

כט. מרשך טען עוד, כי בניגוד לטענת מח"ש, לפיה הוא לא שיתף פעולה עם החקירה, הוא שיתף פעולה ואף הגיש את התלונה בעניין מיוזמתו, וכל החומר הרלוונטי נפרס לפני מח"ש בהרחבה.

ל. לטענת מרשך, רק כעבור 9 חודשים ממתן עדותו נעשה במח"ש ניסיון, נטול מאמץ כמעט, ליצור קשר עם שני עדים פוטנציאליים שציון, מתוך רבים. לטענתו, לא נלקחו מתביעות להב דוחות פעולה מהאירוע, לא זומנו לחקירה שוטרים שכתבו את דוחות הפעולה. ש"מ עצמו לא זומן לחקירה, ולי"ש לא הוצעה אפשרות להעיד מבלי לסכן עצמו בהפללה, על כך שביצע פקודה בלתי חוקית. גם קציני להב, ובראשם בן שלום, לא זומנו להעיד, ולא נבדקה מודעותם לפרשה. כמו כן, לא בוצעו פעולות חקירה נוספות, לרבות עימות בין מרשך לבין המעורבים בפרשה. כל אלה מעידים, כך מרשך, על חוסר רצון כן ואמיתי להגיע לחקר האמת.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ם)
משרד המשפטים

לא. בהקשר זה יצוין, כי מהודעת מרשך במח"ש עולה, שחוקר מח"ש הבהיר למרשך, כי חשוב מאוד לדעת אם אדם נוסף שמע את הנחייתו של ש"מ לי"ש, ומרשך השיב, שלו ידוע רק על י"ש עצמו, עמו שוחח על הדבר, אך סביר מאוד שגם אחרים שמעו זאת. עוד ציין מרשך בהודעתו שמותיהם של עדים פוטנציאליים נוספים, העשויים לשפוך אור על הנושא: שביט, ושני שוטרים בשם שי ברקאי וניסים אוזנה. מרשך ביקש עוד בהודעתו במח"ש, כי ייערכו עימותים בינו לבין הנילוונים שהזכיר.

לב. כמו כן, טען מרשך נגד מסקנת מח"ש, לפיה ההליך הפלילי אינו מהווה מסגרת מתאימה לבירור העניין, בעוד שלדבריו מדובר בעניין פלילי באופן ברור, ובכל אופן לא נחקר די בכדי להגיע למסקנה זו.

לג. טענה דומה העלה מרשך באשר לחקירת הפרשה בעניין אלנקרי. לטענת מרשך, היו ניסיונות דלים בלבד לאיתור טלפוני של אלנקרי, וטובול כלל לא זומן לעדות. גם כאן, לטענתו, טויח הנושא בידי קציני היחידה, שאלנקרי עודו משרת תחת פיקודם.

6. לתלונתך צירפת מספר מסמכים, כמפורט להלן:

א. דוח הפעולה של י"ש מיום 21.1.2015 – בו רשם י"ש, בין היתר, ביחס לחשודים בגניבת הרכב: "זיהיתי אותם רצים ביחד... והכוונתי את ש"מ שהגיע עם רכב הליווי, באופן מדויק תוך כדי קשר עין מלא עם 2 החשודים אשר רצים, עד לרגע מעצרים. י"ש (ש"מ – ד"ר) זיהה אותם וביצע מעצר".

ב. דוח פעולה של ש"מ מיום 21.1.2015 – בו רשם ש"מ, בין היתר: "ברצוני לציין, כי קיבלתי הכוונה כל זמן המרדף מי"ש עד רגע ההגעה לעצורים".

ג. יומן תיק של שביט משנת 2015 – ממנו עולה, כי סמוך לאחר גילוי השקר באירוע, ביום 21.5.2015, נשקל תיקון כתב האישום נגד גנבי הרכב, וכעבור שישה ימים הורה ראש יחידת תביעות להב דאז, יעקב לופז (להלן: "לופז"), לשביט, להודיע לבית המשפט כי התגלה חומר חקירה נוסף, שיימסר לידי ההגנה לאחר איתורו ועיבודו. לאחר מכן באותו יום, נועץ שביט עם פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי) (להלן: "פמת"א), ובעקבות זאת הורה שלא לבער את התיק ולהתכונן לחזרה

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

מכתב אישום נגד גנבי הרכב. ביום 8.6.2015, לאחר התייעצות ביחידת תביעות להב, הוחלט לחזור מכתב האישום.

ד. צילום זכ"ד שכתב שביט ביום 26.5.2015 – ממנו עולה, כי בשיחה עם עדי התביעה בתיק גניבת הרכב, לרבות מרשך, עלה כי יש "מוקש" בתיק, וכי בעקבות זאת נסע עם ש"מ למקום האירוע. מקום האירוע נבחן ביסודיות, והבחינה העלתה כי לא היתה יכולת לעקוב ברצף אחר החשודים, בניגוד לרשום בדוח הפעולה של י"ש, וכי י"ש שינה גרסתו בעקבות כך והודה שלא שמר על קשר עין רצוף, ורשם אחרת בהוראת קצין ביחידת אתג"ר, שאת שמו לא מסר. שביט ציין בזכ"ד, כי יצר קשר עם רפ"ק אירית חכמון מיחידת תביעות להב ושיתף אותה בבעייתיות שהתגלתה בתיק, ולאחר מכן שיתף גם את לופז, אשר זימן אותו לשיחת הכנה יחד עם סגנו, רפ"ק (דאז) עדי מאיר (להלן: "עדי מאיר"), והורה לו בינתיים שלא לעשות דבר ולא ליידע לעת עתה את הסניגורים בתיק.

ה. תרשומות ותכתובת דוא"ל מיום 27.5.2015 – התרשומות נוהלו בידי לופז, ובהן תואר, כי ביום 26.5.2015 איתר שביט את הבעייתיות בתיק, וביום 27.5.2015 נערך בירור במשרדו של לופז, בנוכחותם של סגנו, עדי מאיר, שביט וי"ש. במהלך הבירור אותרה הקלטה מרשת הקשר המשטרתית מיום האירוע, ממנה עלה כי לא נשמר קשר עין עם החשודים. לאחר שהוצגו ונדונו החלופות המשפטיות השונות (ניהול התיק והעברת החומר להגנה, ניסיון לגבש הסדר טיעון או חזרה מאישום), ולאחר התייעצות עם פמת"א, הוחלט לחזור מכתב האישום. עוד צוין בתרשומת, כי עותק של החומרים הרלוונטיים מועברים לחטיבת התביעות. מתדפיסי הדוא"ל מאותו יום עולה, כי בלהב ביקשו להעביר חומרים בנושא לחטיבת התביעות במשטרה.

ו. תכתובת דוא"ל בין הימים 1.6.2015 ו-14.6.2015 – מהם עולה, כי ביום 1.6.2015 חומר הועבר בתיק מראש יחידת התביעות בלהב לעוזרת משפטית בלהב, וביום 14.6.2015 נאמר, כי החומר מועבר למח"ש באותו יום.

ז. מסמכים המתעדים את מעבר התפקיד של ש"מ מיחידת אתג"ר ליאחב"ל.

ח. חומרים שעל פי הנטען קשורים לטענות מרשך בדבר הטיית המכרז בעניינו – תלונתו של מרשך בעניין לקב"ט להב, מיום 24.9.2017, בה טען מרשך, כי ש"מ, בין היתר, עומד מאחורי הניסיון לסכל את מועמדותו של מרשך לתפקיד, וזאת על

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

רקע פרשת גנבי הרכב ופרשת אלנקרי; תכתובת דוא"ל מחודש ספטמבר 2017, בה נזכרת המלצה למינוי קצין בודק בנושא; תכתובת דוא"ל נוספת מחודש אוקטובר 2017, עם ראש חוליית קצינים בודקים; ושני מזכרים ידניים של לשכת ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה, אחד מהם מיום 29.10.2017, המתעדים לכאורה העברת חומר בנושא למנהל מח"ש דאז, לרבות המלצת ראש חוליית קצינים בודקים.

ט. הודעות שמסר מרשך למח"ש ביום 23.1.2018, וכעבור למעלה משנה, ביום 24.3.2019 – שחלקים מהן פורטו לעיל.

י. מזכרים שרשם חוקר מח"ש עופר בביצקי, מימים 4-5.3.2019 – מהם עולה, בין היתר, כי ביום 4.3.2019 נפגש בביצקי עם י"ש, וזה לא היה מעוניין למסור עדות בפרשה, בצינו כי הנושא מאחוריו והוא במקום אחר, וכי הפרשה עולה כעת במסגרת חיסול חשבונות של מישהו אחר ביחידת אתג"ר.

יא. הודעתו של לופז במח"ש ביום 31.3.2019.

יב. הודעתו של שביט במח"ש ביום 2.4.2019 – במסגרתה מסר, בין היתר, את הדברים הבאים:

שביט תאר את עיקריו של אירוע גניבת הרכב משנת 2015. בין היתר מסר שביט, כי י"ש הודה בפניו שכיזב כשרשם בדוח הפעולה ששמר על קשר עין עם גנבי הרכב, וכי הקצין שלו אמר לו להגיד זאת ולכתוב זאת בדוח הפעולה. שביט ציין, כי מיד לאחר מכן רשם זכ"ד מפורט על מה שהתנהל, וכי באותו היום מסר לממונים עליו ביחידת תביעות להב על אודות האירוע, הניח את הזכ"ד שכתב על שולחנו של לופז, או הכניס את הזכ"ד מתחת לדלתו של לופז, וכן רשם על התיק בכתב יד, הוראה שלא לבערו.

לדברי שביט בהודעתו, למחרת היום ציין בפני ראש יחידת אתג"ר ובפני י"ש, כי יש לערוך בירור אמיתי ולהעביר מתפקידו את הקצין, שלפי הנטען הורה לרשום שקר בדוח הפעולה. לאחר בדיקה שיזם שביט ברשת הקשר המשטרית, התברר שהכתוב בדוח הפעולה של י"ש אכן היה כוזב. באותו יום שביט שוחח שוב בנושא עם הממונים עליו, לרבות לופז, והתברר כי אלה ראו וקראו את הזכ"ד. שביט ציין בהודעתו, כי אינו זוכר את שם הקצין, אך הוא חושב שמדובר בש"מ.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

עוד מסר שביט בהודעתו למח"ש, כי מאותו יום ואילך לא קיבל עוד לטיפולו תיקי תביעה של יחידת אתג"ר, ולפי הנמסר לו היה זה בהוראת ראש יחידת אתג"ר, בעקבות זכרון הדברים שכתב שביט. בהודעתו נכתב, בין היתר: "כתוצאה מההתנהלות שלי בתיק זה, אני הבנתי שנתנו לי הגליה כי את הכביסה המלוכלכת מכבסים בבית ואני חשפתי את זה. מאותו הרגע לא קיבלתי יותר תיקים של אתגר וזה היה בהנחית ראש אתגר דאז... מישוהו מהבכירים בתביעות, יוקי או עדי אמרו לי שלדרישת ראש אתגר אני לא נוגע יותר בתיקים של אתגר בגלל הזכ"ד שכתבתי". להשערת שביט, הדבר נעשה מתוך רצון להגן על הקצין שהורה לשקר. לופז אמר לשביט, כי הזכ"ד שכתב האחרון הונח בכספת התביעות ושהוא הועבר למח"ש. בהודעתו ביטא שביט את הפתעתו מכך שרק בעת מסירת הודעתו (בחודש אפריל 2019) הנושא הגיע למח"ש, וגם אז לא זיהה את הזכ"ד שכתב בתיק שהוצג לפניו במח"ש, וכן נוכח לדעת שחסר הרבה מאד חומר מחומרי התיק המקוריים.

יג. הודעה שמסר אלנקרי במח"ש ביום 21.2.2019 – בה מסר אלנקרי, בין היתר, כי במסגרת תחקיר אירוע מסר ש"מ פרטים לא נכונים. לדברי אלנקרי, הוא דיווח על כך לניומן, שהיה הקצין הממונה על ש"מ. התקיים עימות בין ש"מ לבין אלנקרי בפני ניומן, וכמה חודשים לאחר מכן עזב ש"מ את יחידת אתג"ר ועבר לתפקיד ביאחב"ל (לתלונתך צירפת גם דוחות פעולה של אלנקרי וטובול מחודש ינואר 2017, המתעדים את הפעילות הנוגעת לאותו אירוע).

יד. יומן חקירות של התיק במח"ש.

7. כאמור במכתבנו אליך מיום 03.06.2020, תלונתך הועברה לקבלת התייחסות הגורמים הרלוונטיים. במקביל, קיימתי פגישות עם הגורמים הבאים ושמעתי את דבריהם בנושא:

א. ביום 11.6.2020 התקיימה פגישה עם שביט, ולקראתה מסר שביט העתק הזכ"ד שכתב בנושא ביום 26.5.2015.

ב. ביום 22.6.2020 התקיימה פגישה עם רפ"ק אירית חכמון.

ג. ביום 25.6.2020 התקיימה פגישה עם עדי מאיר.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

- ד. ביום 28.6.2020 התקיימה פגישה עם לופז, במסגרתה מסר לופז לנציבות התייחסות כתובה ומסמכים רלוונטיים.
- ה. ביום 6.7.2020 התקיימה פגישה עם ריטמן, ובעקבותיה נערך בירור נקודתי, בטלפון ובדוא"ל, עם מי ששימשו בעת האירוע כעוזרות משפטיות, בלהב ובלשכת אח"מ במשטרה.
8. מבירור שערכה הנציבות עם מחלקת משמעת במשטרה, עלה, כי נכון לעת הזו הפרשה לא טופלה במישור המשמעותי, כיוון שמאז החלטת מח"ש הראשונה, במסגרתה הועבר הנושא לטיפול מחלקת משמעת, הפרשה מצויה, לסירוגין, בחקירה ובערר במח"ש, ומשום כך היתה מחלקת משמעת מנועה עד כה מלטפל בעניין.
9. ביום 6.7.2020 התקבלה התייחסותה של מנהלת מח"ש, עו"ד קרן בר-מנחם (להלן: "עו"ד בר-מנחם"). בעקבות התייחסותה, התבקשה התייחסות נקודתית של תנ"צ דדו זמיר, ראש חטיבת התביעות במשטרה (להלן: "תנ"צ זמיר"), וזו התקבלה ביום 12.7.2020. למחרת, לבקשת הנציבות, נמסרה הבהרה נוספת מצד עו"ד בר-מנחם, כתגובה להתייחסותו של תנ"צ זמיר, וביום 27.7.2020 לבקשת הנציבות, מסרה מח"ש הבהרה נוספת באותו עניין.
10. ביקשתי לקיים פגישה גם עם ש"מ ולשמוע את גרסתו לאירועים. זאת בייחוד, על רקע הקבוע בסעיף 17 לחוק נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, התשע"ו-2016 (להלן: "חוק הנציבות"), לפיו, אם ראה הנציב כי הנילון או אדם אחר עלולים להיפגע מתוצאות בירור התלונה, יודיע לו על כך וייתן לו הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו.
11. ברם, משטרת ישראל סירבה לאשר לש"מ להופיע בפניי. בדין ודברים שקיימתי בעניין זה עם היועצת המשפטית למשטרה, תנ"צ איילת אלישר, טענה האחרונה, כי לנוכח האפשרות שש"מ יחקר בעתיד, בעקבות ערר על החלטת מח"ש שלא לחקור את הפרשה, לא יהיה זה נכון לאפשר לו להשמיע את גרסתו בפניי.
12. משנוכחתי כי י"ש עלול להיפגע מבירור תלונתך, פניתי גם אליו וזימנתי אותו למשרדי הנציבות בכדי לתת לו הזדמנות להשמיע טענותיו. ברם, זה הודיעני ביום 27.7.2020, כי אין הוא מעוניין לעשות כן.

התייחסות מח"ש

13. בהתייחסותה מסרה עו"ד בר-מנחם, כי לתלונתך צורף העתק הערר שהגשת למח"ש בתיק זה בינואר 2019, שהתקבל על ידי מח"ש ובעקבותיו נפתחה מחדש החקירה בתיק. כמו כן, צורפה לתלונתך טיוטת ערר נוסף, שכלל הנראה בכוונתך להגיש למח"ש, אך בפועל, נכון למועד ההתייחסות, טרם הוגש.

14. לדברי עו"ד בר-מנחם, הטענה היחידה כלפי מח"ש שהושמעה בתלונתך, נוגעת לכך שלאחר שנמסר לך חומר החקירה במסגרת בקשתך לערור על החלטת הסגירה, התקבל במח"ש מסמך נוסף, אשר לא נמסר לך ביוזמת מח"ש, אלא רק לאחר שנודע לך דבר מסירת המסמך והוגשה על ידך בקשה יזומה לקבלתו.

15. בהקשר זה השיבה עו"ד בר-מנחם, כי מדובר על מזכר, שנמסר על ידי שביט לחוקר מח"ש ביום 18.5.2020, לאחר שצילמת את החומר בתיק, ושנמסר לך כבר ביום 4.6.2020, זמן קצר וסביר לאחר מסירתו למח"ש. זאת, לאחר שהועבר תחילה מצוות החקירות במח"ש לפרקליטה המטפלת, שתחת אחריותה מצויים מאות תיקים אחרים, אשר אינם נופלים בחשיבותם מתיק זה.

16. לגופו של עניין, טענה עו"ד בר-מנחם כדלהלן:

א. עניינו של התיק בתלונתו של מרשך לקב"ט להב מחודש ספטמבר 2017, שהועברה על ידי גורמי המשטרה למח"ש בסוף שנת 2017, וכן פנייתו העצמאית של מרשך למח"ש בחודש דצמבר 2017, כל זאת בגין אירוע משנת 2015.

ב. בגרסתו של מרשך, אותה כבש במשך שנתיים, ושאותה מסר רק לאחר שנתגלע סכסוך בינו לבין ש"מ וגורמים אחרים בלהב, טען כי ידוע לו שפרט כוזב שכתב י"ש בדוח פעולה (להלן: "הפרט הכוזב"), נכתב בהנחייתו של ש"מ.

ג. בפעם הראשונה בה השמיע מרשך גרסתו זו, בפנייתו לקב"ט להב מחודש ספטמבר 2017, לא מסר מרשך כי הדבר ידוע לו מידיעה אישית, אלא כי מדובר היה ב"סוד גלוי" ביחידת אתג"ר. גם בפנייתו הכתובה הראשונה למח"ש בחודש דצמבר 2017, לא ציין מרשך את ידיעתו האישית. רק בהודעתו המפורטת במח"ש, בחודש ינואר 2018, מסר לראשונה כי ידוע לו מידיעה אישית על כך, שש"מ הוא שנתן את ההנחיה לי"ש לכתוב בדוח את הפרט הכוזב.

ד. ההסבר שנתן מרשך, לפיו לא ציין קודם לכן את ידיעתו האישית על ביצוע העבירה, על מנת שגורמי המשטרה אליהם פנה לא יהיו מחויבים להעביר את הדברים לטיפול חיצוני של מח"ש, אין בו די על מנת להסביר את גרסתו הכבושה. שכן, הטענה בדבר ביצוע עבירה פלילית על ידי ש"מ ממילא הועלתה על ידי מרשך, ושאלת קיומן או היעדרן של ראיות לכך, אינה המכריעה לעניין הצורך בהעברת טענה בדבר ביצוע עבירה פלילית לטיפול מח"ש. לראיה, גורמי המשטרה אליהם העביר מרשך את מכתב תלונתו בספטמבר 2017, העבירו אותו למח"ש, אף שלא צוין בו כי המתלונן יודע את הדברים מידיעתו האישית.

ה. מרשך מסר בהודעתו במח"ש, כי היו עוד שוטרים בחדר בו ניתנה ההנחיה, שרשמו דוחות לאחר אירוע מעצר גנבי הרכב. עם זאת, מרשך מסר שאינו זוכר מי אלה היו, ולטענת עו"ד בר-מנחם, פירושו של דבר שגם לא ידוע למרשך אם שמעו האחרים את הנחייתו לכאורה של ש"מ. לנוכח העובדה כי מדובר באנשי יחידתו של מרשך, ובאירוע שהוא על פניו דרמטי – העובדה שלא ידע לציין ולו שם אחד מבין הנוכחים בעת האירוע, תמוהה למדי.

ו. על כל פנים, בעקבות תלונת מרשך, נפתחה בתאריך 15.12.2017 בדיקת מח"ש. במסגרת הבדיקה נמצא, כי דבר רישום הפרט הכוזב נתגלה בשנת 2015 על ידי שביט, תובע להב דאז, ובעקבותיו הודח י"ש ונאלץ להתפטר מהשירות במשטרת ישראל, ותביעות להב חזרו מכתב אישום שהוגש, בין היתר, בהתבסס על הפרט הכוזב.

ז. במסגרת בדיקת מח"ש נערכה פניה לי"ש, אך הלה, על אף האינטרס הברור לכאורה לומר מי הורה לו לרשום פרט כוזב בדוח הפעולה ומי היה לכאורה אחראי לכך שנאלץ להתפטר מן השירות על לא עוול בכפו, סירב לשתף פעולה עם חוקרי מח"ש ולאשש את גרסתו של מרשך בהקשר זה.

ח. עוד נגבתה במח"ש, ביום 2.4.2019, הודעתו של שביט. תחילה נוצר עמו קשר טלפוני, ובשיחה עמו אישר, כי י"ש מסר לו שכתב את הפרט הכוזב בהנחיית קצין, אך סירב לומר לו מה שם הקצין. כמו כן הפנה שביט למזכר מפורט שכתב בזמן אמת. בהודעתו במח"ש חזר על כך, שכאשר הטיח בי"ש את הפרט הכוזב, אישר האחרון כי הפרט כוזב, וטען כי מפקד הורה לו לרשום את הפרט הכוזב. שביט שינה מגרסתו הקודמת, לפיה י"ש סירב לומר לו את שם הקצין המנחה, וחלף זאת

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

מסר, כי אינו זוכר את שמו של המפקד שלכאורה נתן את ההנחיה לי"ש, אך חשב שאולי מדובר בש"מ, וסבר שהשם מופיע במזכר שכתב בזמן אמת. שביט מסר בהודעתו, כי המזכר אינו ברשותו ואינו יודע היכן הוא, אך לדבריו נמסר על ידו ללופז, ונאמר לו על ידי לופז כי המזכר הוכנס לכספת תביעות להב. כמו כן מסר, שאפשר לנסות לאתר את המזכר בתיבת הדוא"ל של ראש יחידת אתג"ר. כן אמר שביט, שיתכן ששמר אצלו עותק. בשיחה טלפונית מאוחרת להודעתו מסר, כי צירף את המזכר לתיק בית המשפט. עם זאת, לאחר עיון בתיק על ידי חוקרי מח"ש לא אותר מזכר כאמור.

ט. למעלה משנה לאחר גביית הודעתו של שביט, ביום 18.5.2020, מצא שביט את המזכר ברשותו והעבירו למח"ש, זאת, לדבריו, מיד לאחר שנערכה אליו פניה בנושא מטעם כתב ynet אלי סניור. עיון במזכר, שכאמור נכתב בזמן אמת בשנת 2015, העלה כי לא מצוין בו שמו של ש"מ, דבר המתיישב עם גרסתו הראשונה של התובע שביט, בה אישר כי בעצם לא נמסר לו שם של קצין שנתן את ההנחיה לרשום את הפרט הכוזב, ולא עם גרסתו המאוחרת, בה מסר את שמו של הנילון, במידת מה של היסוס.

י. לדברי עו"ד בר-מנחם, יתכן כי חלוף הזמן, בצירוף העובדה כי מחומר החקירה עולה ששמו של ש"מ הושמע ביחידה בתור הקצין נותן ההנחיה, הובילו לבלבול של שביט בין מה ששמע מפי י"ש, לבין שמועות ששמע בהמשך. במצב דברים זה, נכון לסמוך על המזכר שנכתב בזמן אמת, ממנו עולה, כאמור, כי לא נמסר לשביט שמו של הקצין נותן ההנחיה, וממילא לא שמו של ש"מ.

יא. ביום 31.3.2019 נגבתה במח"ש הודעתו של לופז. הלה אישר, כי שביט מסר לו, שבדוח של י"ש מופיע פרט כוזב, אשר לטענת י"ש נכתב בהנחיית קצין שלו. לופז בתגובה עדכן את כל המפקדים הבכירים, וכן נפגש עם י"ש, עם התובע ועם גורמים נוספים. בפגישתו עם י"ש, הוא אישר כי הפרט כוזב. כתוצאה מאימות הטענה, התקבלה החלטה על חזרה מכתב אישום. עם זאת, לופז מסר כי בפניו לא מסר י"ש שהונחה לכתוב את הפרט הכוזב על ידי מפקד.

יב. יצוין, כי לופז, כמו שביט, העיד כי ערך תרשומת בזמן אמת, אך בניגוד לשביט גם מסר את התרשומת לחוקרי מח"ש, וזו תאמה ככלל את גרסתו, כך שנרשם בה כי

שמע משביט, שי"ש אמר שכתב את הפרט הכוזב בהנחיית קצין (שלא צוין שמו), אך בשיחה הישירה שקיים הוא עם י"ש, האחרון לא חזר על כך.

17. לסיכומו של דבר טענה עו"ד בר-מנחם כדלהלן:

א. אין מחלוקת באשר לכך שבדוח הפעולה כתב י"ש פרט כוזב. הסוגיה שנבדקה במח"ש הייתה, האם הפרט הכוזב נכתב בהוראת ש"מ. בתום הבדיקה, ובעיקר לנוכח סירובו של י"ש לשתף פעולה, נותרה לכאורה ראיה ישירה אחת, והיא הודעתו של מרשך, שטוען ששמע את ההנחיה. הודעותיהם של שביט ושל לופז הן הודעות מפי השמועה, וממילא לא אישרו כי ההנחיה ניתנה על ידי ש"מ דווקא.

ב. הודעתו היחידה של מרשך, שנכבשה במשך שנתיים, נמסרה רק לאחר שנתגלע סכסוך בינו לבין ש"מ, ואף הוא לא הפנה אצבע מאשימה כלפי ש"מ בגרסאותיו הראשונות. הגרסה נגד ש"מ לא מצאה אישוש בבדיקה שנעשתה ובראיות שנאספו, וכל זאת לאור סירובו העיקש, שלא לומר התמוה, של י"ש לשתף פעולה ככל שהטענה הייתה נכונה. בנוסף, מקום בו י"ש כבר קיבל על עצמו את הדין בזמן אמת והתפטר מהמשטרה, מבלי לחשוף את שמו של מי שהוא לכאורה האחראי האמיתי – הובילה למסקנה, כי נסיבות העניין אינן מתאימות לחקירה פלילית בחלוף 5 שנים מקרות האירוע. משכך, הוחלט ביום 6.2.2020 על סגירת התיק במח"ש.

ג. בכל הנוגע לטענה בדבר טיוח הפרשייה במשטרה, עולה, כי מעבר לכך שנערכו התייעצויות מתועדות, כולל עם הפרקליטות, והתקבלה ההחלטה הנכונה על חזרה מכתב אישום; נמצאו גם אינדיקציות בחומר המשטרתי לכך שניתנו הנחיות להעביר את הסוגיה לטיפול מח"ש כבר בשנת 2015. בצד זאת יובהר, כי אין חולק שבפועל לא אותר במח"ש חומר שנתקבל בעניין זה בשנת 2015, והאירוע הוכר לראשונה רק בשנת 2017, עם העברת פנייתו של מרשך לקב"ט להב ולידיעת מח"ש.

18. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לטענת עו"ד בר-מנחם כי לא נטענה בתלונתך טענה נגד מח"ש, בשים לב לעובדה שאף לא הוגש ערר על ההחלטה שנתקבלה, והן לגופו של עניין, ביקשה עו"ד בר-מנחם לדחות את התלונה.

19. באשר לאמור בהתייחסות מח"ש, לפיה חומר בפרשה הוכר רק בשנת 2017, ולנוכח המסמכים שצירפת לתלונתך, מהם עולה כי חומר בנושא נשלח למח"ש כבר בשנת 2015, בסמוך לאירוע, מתביעות להב לחטיבת התביעות במשטרה ומשם למח"ש – ביקשה הנציבות מספר התייחסויות נוספות לנקודה זו – בין היתר, ממי ששימשו כעוזרות משפטיות בלהב ובלשכת אח"מ במשטרה באותה עת, כמו גם מלופז, מחטיבת התביעות וממח"ש. מהתייחסויות כל אלה עלה, כי, ככל הנראה, ביום 14.6.2015 החומר בתיק אכן נשלח מחטיבת התביעות ישירות למח"ש (ולא דרך לשכת אח"מ במשטרה).

התייחסות עו"ד ליאור שביט

20. בפגישה שהתקיימה עמו, מסר שביט את הדברים הבאים:

- א. תיק גניבת הרכב מושא התלונה הוכן על ידי תובעים אחרים, והתקבל לטיפולו של שביט לאחר מכן, לבקשתו של לופז. כאשר עיין בתיק, הבחין שביט בהתחמקות מצד המעורבים בטיפול בתיק, ומשהו לא הסתדר.
- ב. שביט סייר בשטח שבו נתפסו החשודים, וראה הר המסתיר את מקום התצפית. הוא עדכן בכך את י"ש התצפיתן, שהיה עמו בקשר טלפוני, ואמר לו, שבניגוד למה שכתב י"ש בדוח, אין סיכוי שהתאפשר לו לשמור על קשר עין עם החשודים ממקומו בעמדת התצפית.
- ג. בתחילה טען י"ש, שהיה לו קשר עין עם החשודים, ולאחר מכן הודה שלא כך היה, והוא ביקש סליחה, וביקש משביט להעלים מכך עין. שביט סירב לבקשה. מאוחר יותר אמר י"ש, שהקצין הורה לו לשקר בדוח, ושבמצב דברים דומה היה הוא עצמו חוזר על השקר. כאן הבין שביט, לדבריו, כי יש בעיה חמורה יותר – הוראה של מפקד לשקר, ונכונות הפקוד לבצע את ההוראה.
- ד. י"ש לא הסכים לומר מיהו הקצין שהורה לו לשקר, ולדברי שביט, הוא לא ידע את זהות הקצין עד לאחרונה, וגם זאת במסגרת שמועה ששמע.
- ה. בעקבות האמור, שביט רשם מזכר, כי ידע שהמערכת תנסה "לטאטא" את העניין. את המזכר הכניס לתיק, וכן החליק עותק ממנו מתחת לדלתו הסגורה של לופז.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

נוסף על כך, דיווח על המקרה ללופז, טלפונית, ולופז אמר שידברו על כך למחרת בבוקר.

ו. למחרת בשש בבוקר נכח שביט בפגישה, שבה נכחו גם עדי מאיר, לופז, רפ"ק אירית חכמון, קצין מודיעין, קצין חקירות, וכן ראש אתג"ר. שם סיפר שביט את הכל, וכדי לחזק דבריו הציע להאזין לקשר המשטרתי, המתועד באופן מלא במחשב. הקלטת הקשר הובאה למקום הפגישה, ובה נשמע באופן ברור דיווחו של י"ש בדבר ניתוק קשר העין עם החשודים.

ז. בעקבות זאת העלה לופז את האפשרות לבקש בתיק עונש מופחת, ובתגובה לכך אמר שביט, שיש לגלות הכל לסניגורים בתיק (בלי קשר לשאלת קיומה של עסקת טיעון), או לחזור מכתב האישום. לאחר התייעצות של כחצי שעה השיב לופז, כי חשוב שלא לחשוף את המידע שהתגלה בפני ההגנה, וביקש משביט להיפטר מן המזכר ולהגן על השוטר, וכל הנוכחים בפגישה היו עדים לבקשה זו.

ח. לופז מסר לשביט, כי בכוונתו להביא את הקלסר הרלוונטי לראש להב וכן למח"ש, כאשר בקלסר היו מזכרים שכתבו שביט ורפ"ק אירית חכמון.

ט. שביט החליט כי יש לחזור מכתב האישום נגד החשודים, והודיע על כך לבית המשפט.

י. בתקופה שלאחר מכן האשים לופז את שביט שאינו "שחקן קבוצתי", ושביט השיב, שדווקא ניסה "לנקות את האורות" ולסייע ליחידה. מאז שביט לא קיבל לטיפולו עוד תיקים מיחידת אתג"ר, בטענה שהיחידה אינה מעוניינת עוד לעבוד איתו. זאת, על אף שבעבר קיבל מהם תעודות הערכה.

יא. כעבור 3 שנים, לאחר שכבר פרש שביט מן המשטרה, הוא זומן למח"ש, שם הציג לפניו את התיק מיחידת לה"ב 433, והוא נוכח לראות שהתיק חסר מאד (בתיק המקורי היה ארגז שלם), ובין היתר חסרו בו המזכר שכתב בזמנו, וכן המזכר שכתבה רפ"ק אירית חכמון. במח"ש אמרו לשביט, שהחומר שהוצג לפניו הוא מה שהועבר להם על ידי להב.

יב. במח"ש מסרו לשביט, כי לדברי לופז יתכן ששביט מתבלבל, וכי אין מזכר כזה. שביט התעקש שהיה מזכר כאמור, ואף הציע כי תתקיים בדיקת פוליגרף בנושא.

באותו זמן, לא מצא אצלו העתק של המזכר. אולם, בסביבות חודש מאי 2020, לאחר שפנה אליו עיתונאי וביקש לראות את המזכר, שביט חיפש אותו היטב, ומצא אותו בארכיון הדוא"ל הפרטי שלו, מן התאריך שבו נכתב המזכר.

התייחסות סנ"צ יעקב לופז

21. הדברים שלהלן נמסרו בהתייחסותו של לופז שנמסרה בכתב, בליווי מסמכים רבים, וכן במהלך הפגישה שהתקיימה עמו.

22. כרקע כללי למתן התייחסותו, מסר לופז כדלהלן:

א. לדברי לופז, על אף חלוף כחמש שנים מאז האירוע מושא תלונתך, עיקרי הטיפול באירוע זכורים לו היטב. מדובר בסיטואציה חריגה, בה שוטר מסר, גם בפני לופז עצמו, כי ערך דוח תצפית כוזב, ואף טען בפני התובע המטפל כי עשה זאת על פי הוראת מפקדו. סיטואציה זו הובילה את לופז לקבל החלטה בדבר חזרה מאישום ושחרורם של הנאשמים, שנעצרו קודם לכן עד לתום ההליכים.

ב. בעקבות אירוע זה, העביר לופז למח"ש, דרך ראש חטיבת תביעות, דיווח בגין חשד לביצוע עבירה פלילית על ידי שוטרים.

ג. במועד הרלוונטי, שירת לופז בתפקיד ראש יחידת תביעות להב, המטפלת, בין היתר, בתיקים של יחידת אתג"ר. הוא היה ממונה על כעשרים תובעים, ביניהם שביט, וכפוף, מקצועית ופיקודית, לחטיבת התביעות במשטרה. באותה עת היה ריטמן מפקד יחידת להב, ומקמל היה מפקד אתג"ר. לופז שימש בתפקיד האמור עד ליום 16.6.2015, היינו, כשבועיים וחצי לאחר טיפולו בתיק מושא תלונתך.

ד. לופז ציין, כי ביום 5.3.2019 התבקש לסייע למח"ש בחקירת האירוע, ואף מסר עדות. באותה עת, לא היו לפניו מכלול החומרים שנמסרו לו במסגרת תלונתך, לרבות חלקים נרחבים מתיק התביעה ומתיק החקירה, וממילא עדותו במח"ש ניתנה כמענה לשאלותיו הממוקדות של החוקר.

23. באשר לגופו של התיק מושא תלונתך, טען לופז להשתלשלות העניינים הבאה:

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

- א. התיקים נגד גנבי הרכב נחקרו בחודש ינואר 2015 על ידי יחידת אתג"ר, והועברו לטיפול יחידת תביעות להב כתיקי מעצר.
- ב. בשלב הראשוני טופלו התיקים על ידי תובעת להב בשם הילה עקרבי, אשר הגישה כתב אישום נגד שני החשודים בתיק בצד בקשה למעצר עד תום ההליכים. התיק נקבע לשמיעת הוכחות ליום 27.5.2015 בשעה 8:30 בבוקר. לקראת דיון ההוכחות, העביר לופז את התיק לטיפולו של שביט
- ג. הראיות העיקריות בתיק, שעל בסיסן הוגש כתב האישום, היו דוח התצפית של י"ש ודוחות נוספים של בלשי אתג"ר שנכחו בזירה, לרבות דוח שנערך על ידי ש"מ, קצין בילוש ביחידה, אשר כעולה מהחומר בתיק, היה מפקד הפעילות. בדוח של י"ש תוארה התצפית על נסיעת החשודים ברכבים גנובים, נטישת החשודים את הרכבים לאחר חשיפתם, והימלטותם הרגלית עד למעצרים. י"ש כתב מפורשות, כי שמר על קשר עין רצוף עם החשודים מאז שיצאו מן הרכבים ועד לרגע מעצרים.
- ד. ביום 26.5.2015, יום לפני הדיון שנקבע להוכחות, התייעץ שביט עם לופז מספר פעמים, והעלה בעייתיות בכל הנוגע לשמירת קשר עין עם הנאשמים, ככל הנראה בעקבות שרטוט הזירה שערך אחד העדים. לופז הנחה את שביט לצאת לבדיקה בשטח, ובהמשך היום יצר שביט קשר עם לופז, עדכן אותו כי סייר בשטח ונפגש עם י"ש, וכי הלה הודה שבפועל לא שמר על קשר עין רצוף עם הנאשמים, אך כתב אחרת בהוראת הקצין. שביט לא ציין את שם הקצין. לופז ציין כי למיטב זכרונו, שביט מסר, כי גם י"ש לא ציין את שם הקצין.
- ה. בתגובה לכך אמר לופז, כי הדבר חמור ומחייב דיווח מיידי, וככל הנראה אף חקירת מח"ש, שכן מדובר בחשד לביצוע עבירה פלילית. כמו כן הביע לופז דעתו, כי נדרשת באופן מיידי הערכה מחודשת באשר להמשך ניהול התיק, ביחוד על רקע היותם של הנאשמים עצורים, מה שלא ניתן שהות מספקת לבירור הנושא.
- ו. היה ברור ללופז, כי לא ניתן להעיד את העדים בתיק מבלי ליידע את ההגנה בדבר המידע החדש שהתגלה, ואף הנחה את שביט, בכתב, לומר לבית המשפט את הנוסח הבא: "התגלה הבוקר חומר חקירה נוסף שלא היה ידוע למאשימה לפני כן. החומר נמצא כעת בתהליכי איתור ועיבוד, ויועבר מיד כשהדבר יתאפשר לידי ההגנה. המדובר בחומר משמעותי כאשר אין טעם בהעדת העדים לפני שהתביעה וההגנה יקבלו לעיונם את החומר". הנחיה זו תועדה אף על ידי שביט ביומן תיק

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

התביעה, וכך הצהיר שביט בפני בית המשפט ביום 27.5.2015, בשמו של לופז.
לדברי לופז, באומרו "תהליכי איתור ועיבוד", התכוון לחקירה הצפויה של מח"ש.

ז. לצורך קבלת החלטה מהירה, ביקש לופז להיפגש ישירות עם י"ש, וביקש משביט להגיע עם י"ש למחרת בשעה 6:30 בבוקר, מתוך כוונה לקיים לאחר מכן ישיבה, בה ייבדקו השלכות הדברים ויתקבלו החלטות בדבר המשך ניהול התיק. לופז ביקש מסגנו, עדי מאיר, להתייצב לפגישה.

ח. לקראת הפגישה עדכן לופז את ריטמן ואת מקמל בדבר הדיווח שמסר שביט, לפיו י"ש טען שכתב דו"ח כוזב בהוראת קצין, ובדבר הפגישה שנקבעה למחרת. בשיחות עדכון אלה עלה, כי אם יתברר הדבר כנכון, יהיה צורך להעביר דיווח למח"ש. מקמל ביקש לבחון האם ניתן יהיה להמשיך בניהול התיק. ריטמן ביקש לקבל דיווח כתוב, וביקש לקבל עדכון בדבר העברת דיווח למח"ש. כמו כן, לופז התייעץ עם באומהקר בערב שלפני הפגישה, בין היתר לנוכח ספקותיו, עד כמה דיווחו של שביט מדויק, וכפועל יוצא מכך, עד כמה נכון יהיה לעצור את ניהול התיק, לדוח למח"ש, ולפעול באופן שלא ישבש את חקירת מח"ש שתיפתח.

ט. לופז לקח בחשבון, כי אם יגיעו הדברים לידיעת ההגנה, סביר שהעניין יתפרסם, והדבר עלול לשבש את חקירת מח"ש בנושא. מסיבה זו ביקש משביט, שלא לדבר על הנושא שלא לצורך.

י. לדברי לופז, לצורך ההחלטה הדחופה בדבר המשך ניהול התיק, המיקוד היה בעצם הדיווח הכוזב של י"ש, בעוד שעניין ההוראה שנתן הקצין לי"ש, עם כל חומרתו, לא היה חיוני לצורך הערכת הראיות בתיק, מה גם שבדיקת עניין זה היתה עלולה לשבש את חקירת מח"ש.

יא. בפגישה עצמה טען י"ש, כי בכותבו כי שמר על קשר עין רצוף, התכוון לקשר עין עד אשר שוטרים אחרים הבחינו בחשודים, אך הודה כי הדבר אינו תואם את הכתוב בדוח הפעולה. לאחר שיצא י"ש, ביקש שביט לשוחח גם עם ש"מ, והלה מסר כי קשר העין שלו עם החשודים נוצר רק לאחר ניתוק קשר העין בין י"ש לבין החשודים. לופז הדגיש שוב, כי ש"מ בכוונה לא נשאל בדבר ההוראה שניתנה לי"ש לרשום פרט כוזב, וזאת כדי לא לשבש את חקירת מח"ש הצפויה בעניין.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

יב. בשיחה עם ש"מ עלתה לראשונה האפשרות, שהשתמרה הקלטה של רשת הקשר. ש"מ יצא, ועדי מאיר, לבקשת לופז, איתר את ההקלטה. לצורך כך הוזמן שוב י"ש, שעזר בפענוח ההקלטה, ממנה עלה כי קשר העין של י"ש עם החשודים נקטע, למשך 40 שניות לכל היותר.

יג. לופז מסר, כי בעקבות מקרה זה, לאחר דין ודברים עם מקמל, הונחו התובעים מכאן ואילך לצרף לחומר החקירה בכל תיק, הקלטה של רשת הקשר, אם קיימת כזאת, או אישור בדבר היעדרה של הקלטה כאמור.

יד. בעקבות זאת, ערך לופז ישיבה עם עדי מאיר ועם שביט, ועל אף שהעריכו שקשר העין עצמו לא היה הכרחי להרשעה בתיק, כיוון שדובר בדיווח שקרי של עד מרכזי בתיק, העריכו שצפוי זיכוי, וזאת בצד גילוי הדבר להגנה, שיוביל לפרסום הפרשה ולשיבוש חקירת מח"ש. מאותה סיבה, נשללה גם חלופה של הסדר טיעון מקל, שאף הוא היה כרוך בגילוי המידע החדש להגנה. משכך, היתה הסכמה כללית בישיבה, כי יש לחזור מהאישום ולשחרר מיד את הנאשמים העצורים, ללא חשיפת חומר כלשהו בפני ההגנה. גם באומהקר, שעודכנה בנעשה תוך כדי הישיבה, תמכה בהחלטה זו. בהנחיית באומהקר, התקיימה התייעצות עם עו"ד אורנה פוגטש מפרקליטות מחוז ת"א (אזרחי), אשר העריכה כי גם אם תוגש תביעה אזרחית בעקבות החזרה מהאישום, רוב הסיכויים שיהיה הסדר ולא יהיה צורך בחשיפת המידע שהתגלה. נוסח ההודעה לבית המשפט תואם אף הוא עם עו"ד פוגטש, ולבקשתה רשם שביט על התיק כי אין לבערו. גם רפ"ק אירית חכמון סברה, כי בנסיבות אלה יש לחזור מהאישום.

טו. לופז ציין, כי בשלב זה ההערכה היתה, כי ש"מ הוא שנתן לי"ש את ההוראה לרשום את הדיווח הכוזב.

טז. לופז העיר, כי שביט לא זכר נכון את זהות הנוכחים בפגישות באותו בוקר, כאשר טען שי"ש ומקמל נכחו יחד בפגישה אחת, דבר שלא התקיים בפועל, למיטב ידיעתו של לופז, וודאי שלא בהשתתפותו.

יז. עדכון בדבר תוכן הפגישה נמסר לריטמן ומקמל, מפקדיו של י"ש, וכן לבאומהקר, מפקדתו של לופז, אשר ביקשה להעביר את החומר למח"ש דרכה. דו"ח ראשון שכתב לופז בעקבות הפגישה נשלח לריטמן ולעוזרת המשפטית שלו, וכן למקמל.

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

כמו כן שלח לופז עותק של הדו"ח לעדי מאיר, כדי שירכז את החומרים לצורך העברתם לבאומהקר. בסופו של דבר, עדי מאיר ריכז את החומרים אותם קיבל ידנית מלופז, בצירוף דו"ח שני שכתב לופז, שהוא כמעט זהה לראשון אך עדכני ובהיר יותר, והכל לצורך העברת החומר לבאומהקר. ביום 1.6.2015 מסר לופז את המעטפה ישירות לבאומהקר או לעוזרתה (וגם בכך עדכן את ריטמן, באמצעות העוזרת המשפטית שלו), וביום 14.6.2015, לאחר מספר פניות מטעם ריטמן בשאלה האם הועבר כבר החומר למח"ש, ומספר שיחות טלפוניות עם חטיבת התביעות, נמסר ללופז מחטיבת התביעות, כי באותו יום מועבר הדיווח למח"ש. גם בהמשך, כאשר לופז שהה בחו"ל, פנתה אליו קצינת משאבי אנוש של להב בשאלה, האם החומר הועבר כבר למח"ש, והוא השיב בחיוב. יחד עם זאת מסר לופז, כי אינו יכול לדעת בוודאות מתי בדיוק מסרה חטיבת התביעות את החומר למח"ש, או כיצד טופל החומר על ידם.

יח. עוד ציין לופז, כי במכוון נמנע מלתעד ביומן התיק את נושא העברת הדיווח למח"ש, שכן ידע כי התיק צפוי לחזור ליחידת אתג"ר, ולא רצה לעורר שם תשומת לב לעניין העברת חומר למח"ש.

יט. מתוך אותו חשש המתואר לעיל, של חשיפת השקר של השוטרים ושיבוש אפשרי של חקירת מח"ש, הנחה לופז את שביט, במהלך הדיון בבית המשפט, להשיב לשאלת השופטת בדבר מהות חומר החקירה החדש, כי מדובר בהקלטה מרשת הקשר.

כ. לדברי לופז, מאותו שלב ואילך לא ידוע לו על בירור שנערך בדבר טיפול מח"ש בתיק. הוא עצמו כבר לא היה בתפקיד, וממילא ספק אם היה זה ראוי לפנות למח"ש בעניין כזה, דבר שהיה עלול להתפרש כהתערבות בשיקול הדעת של מח"ש.

כא. לופז הוסיף ותאר, כי האירוע כולו יצר רחש בקרב יחידת אתג"ר, ולפיכך החליט להתייחס לכך בשיעור יחידתי, בו הצדיק את בדיקתו היסודית של שביט, את הבירור שנערך בעקבותיה ואת ההחלטה לחזור מאישום ולדווח למח"ש, תוך מתן דגש על יתרון גילוי האמת על פני הסתרתה.

כב. לטענת לופז, בסמוך למועד הטיפול בתיק, ציפה לכך שגם הוא וגם שביט יוזמנו למסירת עדות במח"ש, אולם במשך תקופה ארוכה הדבר לא קרה.

כג. כאשר נדרש לופז לבסוף למסור עדותו במח"ש בחלוף למעלה משלוש שנים, ראה לתדהמתו, כך לופז, שהדו"ח שרשם סמוך לאירוע נעלם מתיק התביעה. הוא לא ראה גם מזכר של שביט, אך ממילא לא זכר כי היה מזכר כזה בתיק, אם כי הנחה את שביט לערוך תרשומת ביומן תיק התביעה. לדברי לופז, בכל תיק ממאות ואף אלפי התיקים שבהם טיפל נמצאות תרשומות שלו, ואין זה סביר כי דווקא מתיק זה התרשומת נעדרת, ואין לו ספק שהוצאה במכוון, וחשד זה מתחזק לנוכח טענת שביט, לפיה גם המזכר שלו הוצא מן התיק.

כד. באשר למזכר של שביט – לופז אינו זוכר שראה אז את המזכר. בכל אופן, לופז הכחיש את דברי שביט, לפיהם לופז שם את מזכרו של שביט בכספת, ולדבריו לא היה לו כל אינטרס להעלים את המזכר, העולה בקנה אחד עם פעולותיו ורישומיו של לופז.

כה. עוד מסר לופז, כי חומר רב היה חסר בתיק שראה במח"ש, כפי שטען גם שביט.

כו. כאשר שאל לופז את חוקר מח"ש, מדוע הם מטפלים בתיק רק כעת, השיב החוקר כי מדובר בתלונה על רקע סכסוכים בין שוטרים וקצינים באתג"ר.

24. לטענת לופז, בניגוד לטענות שעלו מתלונתך וכן מפרסומים בתקשורת, לא היה לגורמי התביעה והפיקוד בלהב אינטרס להסתרת הדיווח ולהוצאת מסמכים מהתיק.

25. בהתייחס לטענת שביט, לפיה לופז הציע להסתיר מידע שהתגלה, כדי שלא לפגוע בקידומו של י"ש, בפעילות אתג"ר או בקידומו של שביט עצמו – טוען לופז כי דברים אלה אינם אמת, והן מקוממים ומנוגדים לחלוטין להתנהלותו של לופז בפועל; וכי, כאמור, מרגע שנודע ללופז על דבר הדיווח הכוזב, אמר שיהיה צורך להעביר דיווח למח"ש, ודיווח על כך לריטמן, למקמל ולבאומהקר, ואחר כך החליט על חזרה מכתב אישום ושחרור הנאשמים ממעצרם. כל אלה לא עושה אדם המבקש להסתיר את המידע שהתגלה בפניו.

26. לופז הכחיש גם את טענת שביט, לפיה לופז ניסה "להוריד אותו מהנושא" כדי להגן על הקצין שנתן את ההוראה לי"ש. לדברי לופז, הוא זוכר היטב את שיחותיו עם מפקדי היחידה, ואלה לא ניסו בשום שלב להשפיע עליו או לבקש ממנו שלא להעביר דיווח למח"ש, לרבות עניין הוראת הקצין לרשום דיווח כוזב. להפך, כאמור לעיל, הובע רצון לוודא כי יועבר למח"ש המידע המדויק ביותר, לאחר בדיקה יסודית.

27. בהקשר זה לופז הדגיש, כי עד לאותו אירוע לא הכיר את י"ש ולא את ש"מ, ולא היה לו כל עניין אישי בקשר אליהם. גם את מרשך לא הכיר.
28. עוד טען לופז בעניין זה, כי כאמור לעיל, נתן לשביט גיבוי מלא באירוע מושא תלונתך, ופעולותיו בתיק מעידות על כך.
29. באשר לטענת מרשך, לפיה רק י"ש, ולא ש"מ, שילם את המחיר בפרשה, טען לופז, כי הממצאים כלפי י"ש היו ודאיים, בניגוד לממצאים כלפי ש"מ, שבאותה עת שמו לא ננקב, וכי אין למרשך להלין אלא על עצמו, באשר לדבריו שמע במו אוזניו את הוראתו של ש"מ לי"ש, ונמנע מלספר על כך לשביט באותו שלב.
30. לסיכום טען לופז, כי מרגע שנחשפו הכשלים בתיק, פעלו כל הגורמים במשטרה כנדרש – הציפו את הכשלים ודנו בהם, התייעצו עם הגורמים המתאימים לכך ודיווחו ועדכנו את הגורמים המתאימים, ערכו תרשומות מפורטות, קיבלו החלטות מתאימות בתיק, ובהתאמה עדכנו את בית המשפט ואת ההגנה, וכן הפיקו לקחים לעתיד. עדות יחידה למעשה בלתי כשר, היא היעדרותם של מסמכים בתיק המצוי בידי מח"ש, כגון מזכריהם של לופז ושביט, אשר לופז אינו יודע את מקורה. לדברי לופז, הוא עשה ככל שיכול כדי לסייע לחקירת מח"ש. תיאוריות קונספירטיביות שונות, כך לופז, אשר מצאו ביטוי בתלונתך ובפרסומים בתקשורת, אין דבר ביניהן לבין המציאות, וחלקן התבססו על רצונם של חלק מהמעורבים לזכות בפרסום חנם, תוך רמיסה בלתי מוצדקת של שמם הטוב של בעלי תפקידים, אשר פעלו ביושר ובמקצועיות.

התייחסות ריטמן

31. בפגישה שהתקיימה עם ניצב ריטמן ביום 6.7.2020, מסר האחרון את הדברים הבאים:
- א. רק לאחר פרסום הפרשה בתקשורת לאחרונה, נזכר בפרטיה. לדבריו, כמפקד להב באותה עת, הוא זוכר שרצה להמשיך לנהל את התיק נגד גנבי הרכב, גם במחיר ביקורת על המשטרה, אך בסופו של דבר לא היתה ברירה, והיה צורך לחזור מהאישום.
- ב. בעניין העברת החומר למח"ש ציין ריטמן, כי הנוהל היה, שכל דיווח או העברת חומר מלהב למח"ש נעשה באמצעות העוזרים המשפטיים של ראש להב, דרך

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

העוזרים המשפטיים של ראש אח"מ, ומשם למח"ש. לדבריו, יתכן שבמקרה זה הועבר החומר דרך חטיבת התביעות במשטרה.

ג. לדבריו, מן החומר שראה בתיק עולה, כי הוא עצמו הורה על מינוי קצין בודק, והדבר עשוי להעיד על כך שלא היתה, להבנתו, תגובה מספקת ממח"ש.

32. בעקבות דבריו של ריטמן, נערך בנציבות בירור עם מי ששימשו בתקופה הרלוונטית כעוזרות משפטיות בלהב ובלשכת אח"מ, אולם אלה לא הצליחו לאתר חומר רלוונטי לפרשה.

33. בפגישות שהתקיימו עם רפ"ק אירית חכמון ועם עדי מאיר, תארו אלה את המעט הזכור להם מן הפרשה. עיקרי דבריהם היוו חזרה על פרטים שנאמרו בהתייחסויות האחרות.

דיון והכרעה –

34. משסקרנו בהרחבה כל המפורט לעיל, הגיעה עת ההכרעה.

35. בתלונתך הלנת על מח"ש, אשר החליטה שלא לחקור את הפרשה מושא תלונתך, פעמיים – פעם אחת בעקבות תלונת מרשך ופעם שניה לאחר שערך התקבל והתיק נפתח מחדש במח"ש. לגישת מח"ש, מדובר באירוע אשר ההליך הפלילי אינו מהווה מסגרת מתאימה לבירורו, ובשל כך העבירה את התלונה לבחינת מחלקת משמעת במשטרה, בציינה כי הגשת ערר על החלטתה עלול להביא לכך, שתחלוף תקופת ההתיישנות להעמדה לדין משמעת.

36. לטענתך, מתלונת מרשך עלה לא רק מעשה עבירה חד פעמי מצד הקצין ש"מ, אלא אף דפוס פעולה של שקר ומרמה, כעולה, לטענתך, גם מהתנהלותו בעניין אלנקרי, ועל מח"ש היה לחקור בדבר. טענותיך כלפי גניזת התיק במח"ש הופנו גם כלפי תלונתו של מרשך למח"ש בדבר הטיית מכרז לתפקיד שאליו התמודד, וזאת, להערכתו, בעקבות יציאתו נגד ש"מ וקצינים בכירים אחרים ביחידתו.

37. עוד טענת כלפי מח"ש, כי לא קיבלת ממנה את מלוא החומר הרלוונטי לצורך הגשת ערר.

38. כמו כן טענת כלפי גורמים במשטרה, ובכלל זה בתביעה המשטרית, כי במשך שנים לא פעלו למיצוי הדין עם ש"מ, על אף שהיו מודעים להתנהלותו ולחשדות נגדו, ואף פעלו לטיוח והשתקת הטענות בנושא. עוד טענת, כי גורמי פיקוד בלהב התנכלו למרשך בעקבות ניסיונותיו להביא לחשיפת האמת ולמיצוי הדין בעניינו של ש"מ, וסיכלו את מועמדותו לתפקיד אליו ניסה להתקבל.

39. לנוכח האמור, מצאתי לדון בהיבטים שונים של הפרשה, כדלקמן.

העברת החומר בפרשה למח"ש

40. מהחומר שלפניי עולה, כי החומר בפרשה מושא תלונתך נשלח למח"ש ביום 14.6.2015, מיחידת תביעות להב, באמצעות חטיבת התביעות במשטרה. אולם, באותה עת, כך מח"ש, הוא לא אותר אצלם, ונושא הפרשה הגיע לטיפולם רק לקראת סוף שנת 2017, במסגרת תלונתו של מרשך.

41. אין מנוס מלומר, כי מדובר במצב תמוה, שבוודאי לא ניתן להשלים עמו.

42. פרשה שהוגדרה על ידי גורמי התביעה בלהב כחריגה ודרמטית, ואשר הוחלט באופן ברור להביאה לידיעת מח"ש לצורך חקירתה, ולצורך כך אף נשלחו מספר תזכורות בתוך משטרת ישראל, עד שנחה הדעת שהחומר אכן הועבר למח"ש – נמוגה בקול ענות חלושה למשך מספר שנים, נטולות טיפול פלילי, וכל זאת, כביכול, בשל קצר בהעברת דואר.

43. הדברים מוקדרים עוד נוכח בקשתה של ראש חטיבת התביעות דאז, תנ"צ באומהקר, להעביר החומר למח"ש דרכה. כאמור לעיל, החומר כולו נאסף ורוכז ע"י לופז, שמסרו ישירות במעטפה לבאומהקר או לעוזרתה, ועדכן במסירה זו את מפקד להב, תנ"צ ריטמן. יתר על כן, האחרון, כך לופז, יזם מספר פניות ללופז בכדי לברר אם החומר הועבר למח"ש, וזה שב וביירר בעניין עם לשכת ראש חטיבת התביעות.

44. אין בידי לקבל את הטענה, שהושמעה בידי לופז, לפיה פנייה מצד חטיבת התביעות במשטרה למח"ש בניסיון לברר אודות הטיפול בנושא, היתה מעשה בלתי ראוי, באשר היתה עלולה להתפרש כהתערבות בשיקול הדעת של מח"ש. ודאי שאין הדבר נכון כלפי פעולת בירור פשוטה, שמטרתה לוודא שהחומר שנשלח – הגיע. ככל שנקף הזמן, והקצין המשיך בתפקידו מבלי שנשמע דבר ממח"ש, המחלל האמור הלך וגדל.

45. הנא נא, קצין משטרה ביחידת עילית נחשד בביצוע עבירות חמורות וקשות. חשדות אלה הובילו את הפיקוד הבכיר ביחידת להב להורות על העברת החומר שנאסף לטיפול מח"ש, ובחלוף השנים הוחוור כי דבר לא התרחש, והנושא כולו, על החשדות החמורים בו, נשתכח כלא היה מעולם.

46. במשך למעלה משנתיים מח"ש לא פתחה בחקירה, וקצין משטרה החשוד במעשים חמורים, המשיך לשמש בתפקיד רגיש ביחידת עילית במשטרה.

47. הילכך, בהתאם לסמכותי על פי סעיף 19 לחוק הנציבות, המלצתי בפני המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) לשקול בדיקת התקלה שנתגלתה במקרה זה בהעברת חומר מראש חטיבת התביעות אל מח"ש, ובכל מקרה להורות על נקיטת צעדים שיהא בהם למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד.

החלטת מח"ש שלא לחקור את התיק

48. הפרשה העיקרית מושא תלונתך העלתה שני חשודים עיקריים. באשר לאחד מהם, י"ש, העובדות היו ברורות. הוא רשם דיווח כוזב בדו"ח פעולה, ולבסוף הודה בכך. בעקבות זאת ננקטו צעדים, אשר הביאו בסופו של דבר לעזיבתו את השירות במשטרה.

49. באשר לחשוד השני, ש"מ, חרף החשדות הממשיים לא נעשה, עד כה, דבר וחצי דבר בנושא.

50. בשנת 2017, עת הגיש מרשך את תלונתו למח"ש, כבר לא היה ספק בדבר זהותו של ש"מ כחשוד, שכן מרשך ציין במפורש את שמו של ש"מ, כקצין שנתן את ההוראה לשקר. הוא ציין זאת הן בפני ראש יאחב"ל דאז, בן שלום, בראיון שנערך לו בחודש ספטמבר 2017 במסגרת מועמדותו לתפקיד מודיעיני, והן במסגרת תלונתו למח"ש בחודש דצמבר 2017. במסגרות אלה כלל מרשך תלונה גם בדבר התנהלותו של ש"מ בעניין אלנקרי, אשר, לטענת מרשך, יש בה כדי לחזק את הטענות נגד ש"מ ולהצביע על דפוס התנהלות של מרמה וזיוף.

51. מח"ש טענה בהתייחסותה, כי טענתו של מרשך, לפיה הקצין החשוד הוא ש"מ, הינה טענה כבושה, שכן בשנת 2015 לא מסר לתובע המשטרתי את גרסתו, לפיה שמע את הוראתו של ש"מ לי"ש, אלא המתין עם גרסה זו עד לשנת 2017, משנסתכסך עם ש"מ.

52. אולם, גם אם אליבא דמח"ש, יש בגרסתו הכבושה של מרשך כדי לפגוע במשקל עדותו, עדיין אין חולק, כי כבר בשנת 2015 היתה גלויה טענתו של י"ש, לפיה הוא כתב את דו"ח הפעולה הכוזב בהוראת קצין כלשהו. גרסה זו לא היתה כבושה, ונאמרה מיד עם גילוי הפרשה. לציין, מדובר בשוטר, שטרם האירוע, היה בבחינת שוטר מוערך ומועמד לקצונה.

53. יתר על כן, יש בדברים שנמסרו על ידי תובעים במשטרת ישראל, סנ"צ לופז ועו"ד שביט **בזמן אמת**, כמצוין לעיל, לפיהם קצין שהשתתף בפעילות נתן הוראה לכתוב דבר שאיננו אמת, כדי לתמוך בחשדות אלה.

54. זאת ועוד, אף בדוח הפעולה של ש"מ מיום האירוע רשם הלה, כי קיבל מי"ש הכוונה כל זמן המרדף, עד רגע ההגעה לעצורים. עיון מדוקדק בדוחות הפעולה מיום האירוע, היה אמור אפוא, לכל הפחות, להעלות סימני שאלה במח"ש.

55. כאשר כל האמור לעיל נודע למח"ש (לכל המאוחר בשנת 2017), היה מצופה, כי זו, לכל הפחות, תבצע את הפעולות המתבקשות לאיתור זהותו של הקצין החשוד בחשד החמור ותחקור אותו.

56. ברם, בשום שלב, ש"מ לא נחקר ולא ננקטו כלפיו כל צעדים, למעט העברתו הרוחבית מתפקיד בילוש ביחידת אתג"ר לתפקיד מודיעיני ביאחב"ל, העברה שלא נטען כי היה לה כל קשר עם חקירת מח"ש.

57. במאמר מוסגר, לא אוכל להימנע מלציין, כי לא ירדתי לסוף דעתה של מח"ש, שבין היתר ציינה, כי י"ש סירב לשתף פעולה עם מח"ש. האם מח"ש חוקרת רק עדים שמנקיפות לבבם "חושפים סיפור המעשה"? האם מח"ש מעמיקה חקר לגילוי פשע שבוצע לכאורה, רק מששיתוף הפעולה של עד רלוונטי נתונה ומוגשת לפניה כמשנה סדורה?

ועוד, אליבא דמח"ש, מרשך לא זכר שמות השוטרים הנוספים ששהו בחדר ורשמו דוחות, בעת שש"מ, לטענתו, הנחה את י"ש לרשום דוח פעולה כוזב. האם נבצר ממח"ש, מסיבה עלומה כלשהי, לאתר את אותם שוטרים שהשתתפו במרדף ומסרו דוחות פעולה, שמסתמא מתויקים בתיק התביעה?

תמהני.

58. הנה נא, למח"ש נמסר חומר חקירה, המעלה חשד חמור כלפי קצין משטרה, לפיו זה עשה שימוש בכוחו והורה לפקודו לכתוב כזב בדו"ח פעולה, מתוך כוונה לעוות ראייה ולשבש מהלכי משפט, וכתוצאה מכך הוחלט לחזור מכתב אישום כנגד נאשמים, ששחררו בשל כך ממעצרם כאנשים זכים וחפים מפשע. זאת, בצד תלונה על מקרה נוסף, שבו, לכאורה, קצין המשטרה הנ"ל כתב דבר שקר בתחקיר אירוע. ומח"ש מצאה לפטור את החשד בשתי החלטות, לפיהן לא נמצאה הצדקה להעמיק בחקירה פלילית, וזאת מבלי לזמן לחקירה את הקצין, כמו גם שוטרים אחרים שיכול והיו עדים לאירוע.

59. יתרה מכך, כאמור בהתייחסותו של לופז, כאשר הגיע הלה למסור עדותו במח"ש בחלוף למעלה משלוש שנים, ראה לתדהמתו, שהדו"ח שרשם סמוך לאירוע נעלם מתיק התביעה, ולא ראה גם מזכר של שביט. לדברי לופז, בכל אחד מן התיקים הרבים בהם טיפל, נמצאות תרשומות שלו, ואין זה סביר כי דווקא מתיק זה התרשומת נעדרת. לדידו, אין ספק שהיא הוצאה במכוון, וחשד זה מתחזק לנוכח טענת שביט, לפיה גם המזכר שלו הוצא מן התיק. עוד ציין לופז, כי בתיק שראה במח"ש היה חסר חומר רב, כפי שטען גם שביט.

60. החוסר המשמעותי בתיק החקירה היה אפוא ידוע למח"ש משזו החלה בחקירת הפרשה, וצוין בפניה מפורשות בהודעותיהם של לופז ושביט, מבלי שניתן לכך כל הסבר המניח את הדעת. בעובדה זו כשלעצמה היה כדי לעורר סימני שאלה, על אחת כמה וכמה בהצטרף לגרסת מח"ש, לפיה התברר לה בדיעבד, כי במשך למעלה משנתיים לא הגיעו לידיה החומרים מן המשטרה, כאמור לעיל.

61. ועוד, עו"ד שביט מסר בעדותו במח"ש, כי בעקבות המקרה, בו עשה, לטעמו, ל"ניקוי אורוות", סומן כ"שחקן לא קבוצתי" והודר מקבלת טיפול בתיקים של יחידת אתג"ר. דברים קשים אלה בעדותו במח"ש נותרו על הדף בלא כלום.

62. מח"ש הותירה הדברים במקומם, מבלי לחתור כדבעי לתשובה.

63. באלה הדברים, מצאתי טענתך בדבר אי מיצוי החקירה במח"ש, מוצדקת.

64. בהתאם לסמכותי על פי סעיף 19 לחוק הנציבות, המלצתי בפני היועץ המשפטי לממשלה, כמחזיק בסמכויותיו של פרקליט המדינה, לשקול להורות על מיצוי חקירת מח"ש בנושא.

העברת חומרי החקירה לידיך

65. טענת, כי לא קיבלת ממח"ש את מלוא חומר החקירה הרלוונטי לצורך הגשת הערר.
66. לנוכח האמור לעיל, כי מלכתחילה החומר שהיה בידי מח"ש היה מוגבל וחסר מאוד, אין פלא כי מרשך קיבל את הרושם, לפיו לא נמסר לו מלוא החומר.
67. ברם, לאור האמור בהתייחסות מח"ש, לפיו היא אפשרה לך לצלם את החומר שבידה, ומסמך נוסף שהגיע לידה לאחר מכן, נמסר לך אף הוא כעבור זמן סביר, לא מצאתי כי מח"ש נמנעה מלמסור לך חומרים רלוונטיים שהיו ברשותה.
68. הילכך, לא מצאתי לקבל טענתך זו.

טיפול המשטרה בפרשה

69. מתלונתך עלו טענות כלפי גורמים שונים בפיקוד יחידת להב, לפיהן אלה ניסו להגן על השוטרים שהיו מעורבים בפרשה, ובמסגרת זו, בין היתר, העלימו מסמכים, התנכלו למרשך, אשר פעל לחשיפת הפרשה והותירו קצין חשוד בעבירות חמורות בתפקיד רגיש ביחידת עילית במשטרה.
70. נוסף על כך, אליבא דעו"ד שביט, בעקבות הפרשה מצא עצמו זה במצב של "הגליה, כי את הכביסה המלוכלכת מכבסים בבית ואני חשפתי את זה. מאותו הרגע לא קיבלתי יותר תיקים של אתגר וזה היה בהנחית ראש אתגר דאז" – כעדותו במח"ש. זאת, כאשר כל שהניעו לפעול בעניין היה רצון ל"ניקוי האורות", כלשונו.
71. לטענות אלה לא היה בידי להידרש, הואיל ועל פי חוק, הגורמים האמורים, אשר אינם משמשים כמייצגי המדינה בערכאות, אינם נמנים עם מבוקרי הנציבות.
72. עם זאת, לא אוכל שלא לציין את העובדה, שנותרה בלתי מוסברת, כי התיק המשטרתי שהגיע למח"ש היה חסר באופן משמעותי, ובין היתר, נשמטו ממנו

מסמכים, כגון תרשומתו של לופז ומזכרו של שביט, וכן העובדה שקצין החשוד בעבירות חמורות המשיך לשמש בתפקיד רגיש בלהב.

73. שלא במחובר לזה, לא אמנע מלהזכיר, כי משביקשתי לזמן לנציבות את ש"מ, נמנע זה מלהגיע למסירת עדות בנציבות, וזאת בגיבוי מפקדיו והיועצת המשפטית של המשטרה, נוכח החשש לזיהום חקירה (שכאמור טרם באה לעולם).

74. אין לי אלא להפנות לסעיפים 17(ג) ו-17(ז) לחוק הנציבות, המדברים בעד עצמם. ראוי היה למפקדי המשטרה הנכבדים, כמו גם ליועצת המשפטית, לשוות החוק לנגד עיניהם ולהורות לקצין המשטרה ש"מ לקיים החוק ולהתייצב בנציבות כנדרש.

75. **באלה הדברים, מצאתי להעביר הטענות כלפי גורמי הפיקוד בלהב דאז, על כלל ממצאי הבירור עד כאן, לטיפול מ"מ מפכ"ל המשטרה.**

76. נוסף על כך, במהלך בירור תלונתך, עלו מדבריו של שביט טענות כלפי לופז, לפיהן האחרון ניסה בשלב כלשהו להגן על השוטר ולמנוע גילוי הממצאים הבעייתיים בתיק.

77. טענות אלה נסתרו מן החומר שהיה לפניי, לפיו לופז, יחד עם גורמים נוספים בתביעה המשטרתית (באומהקר, עדי מאיר, רפ"ק אירית חכמון ושביט עצמו), פעלו יחד בכמה ערוצים לטיפול במידע שנחשף בפניהם: קיום התייעצויות בנוגע לתיק גניבת הרכב, ולבסוף חזרה מאישום בתיק, תוך עדכון בית המשפט; דיווח לממונים ולבעלי התפקיד הרלוונטיים; וריכוז ומסירת החומר לצורך העברתו למח"ש ולחקירת הפרשה.

78. הכשל בהתנהלות התביעה המשטרתית היה, כאמור לעיל, אי השלמתה של העברת הטיפול בפרשה למח"ש, בדרך של וידוא הגעת החומר הרלוונטי למח"ש לאחר שליחתו. דבר זה לא נעשה מיד לאחר שליחתו, ולא במשך זמן רב לאחר מכן, כאשר הקצין החשוד בפרשה המשיך לשרת בלהב באין מפריע.

79. כללה של החלטה:

א. מצאתי כשל חמור בכך, שחומר רגיש ומהותי, שככל הנראה נשלח מראש חטיבת התביעות במשטרה דאז למח"ש, לא התקבל בפועל ועקבותיו לא נודעו, וכן בכך

נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות (נת"ס)
משרד המשפטים

שגורמי התביעה במשטרה לא וידאו הגעת חומר החקירה למח"ש בזמן אמת, דברים שהובילו לעיכוב של למעלה משנתיים בחקירת הפרשה. בהתאם לסמכותי על פי סעיף 19 לחוק הנציבות, המלצתי בפני המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) לשקול בדיקת התקלה שנתגלתה במקרה זה בהעברת חומר מראש חטיבת התביעות אל מח"ש, ובכל מקרה להורות על נקיטת צעדים שיהא בהם למנוע הישנות מקרים דומים בעתיד.

ב. מצאתי מוצדקת את טענתך בדבר אי מיצוי חקירת הפרשה במח"ש, בין היתר בשל כך שהקצין ש"מ כלל לא זומן לחקירה, ולא נעשה די כדי לחקור את י"ש. בהתאם לסמכותי על פי סעיף 19 לחוק הנציבות, המלצתי בפני היועץ המשפטי לממשלה, כמחזיק בסמכויותיו של פרקליט המדינה, לשקול להורות על מיצוי חקירת מח"ש בנושא.

ג. כאמור, ככלל, גורמי הפיקוד בלהב אינם נמנים עם מבוקרי הנציבות. משכך, לא בדקתי כלל התנהלותם בפרשה, ומצאתי להעביר הטענות והממצאים בעניין זה לטיפול מ"מ מפכ"ל המשטרה.

ד. לא מצאתי לקבל טענתך בדבר העברת חומרי חקירה ממח"ש לעיונך.

בכבוד רב,

דוד רוזן, נציב